

TELESNA KULTURA V OBČINI

Ni denarja – ni muzike

Telesna kultura mora postati element vsakodnevnih človekovih potreb, njegov dnevni spremljevalec pri utrjevanju kvalitet, ki prispeva k boljšemu življenju in višjemu standardu tako kot to velja za proizvodno delo, za kulturnega človeka kot osebnost.

Delovni ljudje in občani zadovoljujemo svoje telesnokulturne potrebe v osnovnih telesnokulturnih organizacijah v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela, v Samoupravni interesni telesnokulturni skupnosti in Zvezi telesnokulturnih organizacij.

Organiziranost dobra – delo pa?

Samoupravna interesna telesnokulturna skupnost občine je bila ustanovljena že v letu 1973, na novo oblikovana pa v februarju 1975. Skupščina SITKS zaseda običajno na skupnih sejah obeh zborov.

Zveza telesnokulturnih organizacij občine je bila ustanovljena 1977 leta. Vanjo je združenih 51 osnovnih telesnokulturnih organizacij, ki usklajujejo svoje programe v skupščini ZTKO.

Do leta 1981 je TKS Ljubljana skrbela za tako imenovani vrhunski šport, v občinah pa smo pokrivali programe rekreacije in programe telesne kulture v procesu vzgoje in izobraževanja. Taka delitev je imela za posledico propadanje osnovnih telesnokulturnih organizacij, ki so prej uspešno delovale.

Zato so se 1981. leta dogovorili o delnem

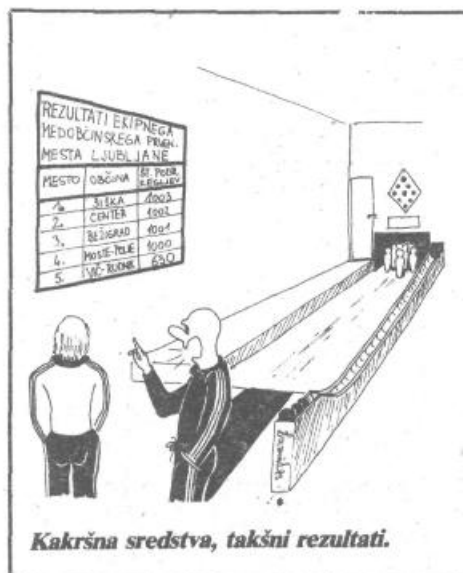
prenosu vrhunškega usmerjevalnega športa nazaj v občine. S tem pa smo v občini dobili slabo dediščino – NK Svoboda s približno 5.400.000 din izgube, ki še do danes ni poravnana.

Delegatski sistem ne živi tako kot bi moral. Največje ovire za normalno delovanje skupščine Samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti in Zveze telesno-kulturnih organizacij predstavljajo neuresničeni delegatski odnosi znotraj osnovnih telesnokulturnih organizacij, kot tudi slabo delovanje konferenc delegacij v temeljnih organizacijah združenega dela in delegacij v krajevnih skupnostih. Pogosti so primeri odsotnosti delegatov iz istih konferenc delegacij.

Manj denarja kot v ostalih občinah

Leta 1976 je bilo v Portorožu dogovorjeno, da se sredstva iz bruto osebnih dohodkov delijo za vrhunski šport in rekreacijo v razmerju 50:50. Dejansko stanje v Ljubljani pa je razmerje 72:28 v korist vrhunškega športa. Zakaj? V delitev niso upoštevana vlaganja v materialno in kadrovske podlage telesne kulture pa tudi stroški organizacijsko administrativne žirije, delegatskega sistema in drugi.

Čeprav je znano, da se iz sredstev svobodne menjave dela pokriva vrsta programov, ki ne predstavljajo direktne osnove dejavnosti (športne rekreacije in vrhunškega športa ter skupnega programa z mejnimi dejavnostmi), je zelo zaskrbljujoče dejstvo, da ti stroški predstavljajo (vključujoč sredstva na ravni mesta in republike) 71,4 od-

stotka združenih sredstev. Za osnovno dejavnost ostaja torej le 28,6 odstotka zbranih sredstev oziroma 16.437.892 dinarjev.

Če je osnovna naloga Samoupravne interesne skupnosti zagotavljanje sredstev za financiranje dejavnosti, potem to pomeni, da je skupnost prevzela vrsto dodatnih nalog, ki vedno bolj siromašijo sredstva za osnovno dejavnost.

Ob pregledu sredstev telesne kulture in njihove razdelitve na prebivalca lahko ugotovimo, da zaostajamo v povprečju za ostalimi ljubljanskimi občinami pri sredstvih za dejavnost 37 odstotkov, pri celotnih sredstvih pa 16 odstotkov na prebivalca.

Objektov je malo in dotrajani so

Ob zastavljeni gradnji večjih telesno-kulturnih objektov smo v naši občini uspeli realizirati le izgradnjo telovadnice Krim-

Rudnik, saj se je del sredstev oddvojil za propadlo gradnjo objekta ŠRC Svoboda. Politika gradnje je bila usmerjena v izgradnjo večnamenskih ploščadi v krajevnih skupnostih in v sanacijo ter vzdrževanje obstoječih športnih objektov. Iz srednjeročnega programa 1981–1985 je delno realizirana izgradnja večnamenske telovadnice pri osnovni šoli Krim-Rudnik. Delno zato, ker manjkajo še garderobe in sanitarje. S prostovoljnim delom občanov in minimalnim sofinanciranjem iz bruto osebnih dohodkov smo v tem obdobju pridobili pet univerzalnih ploščadi, tri balinišča in dve strelišči.

Za investicije in vzdrževanje namenjamo v občini 39,53 odstotka sredstev.

V občini je še veliko objektov prepotrebni sanacije, tako bazen Kolesija, objekti Partizana Vič in Partizana Trnovo.

Potrebno je več aktivnosti

V 51 osnovnih telesnokulturnih organizacijah je vključenih 10.680 članov, ki so aktivni v 21 krajevnih skupnostih, kar je 13,23 odstotka prebivalstva, če izključimo predšolsko in osnovnošolsko populacijo ter občasne, ob akcijah sodelujoče športnike.

V telesni kulturi si moramo torej prizadevati za večjo množičnost, zato je potrebno povečati organizirane aktivnosti, spremeniti kriterije financiranja rekreativnega programa v korist mladinskih kategorij, zagotoviti odprtost telesno-kulturnih objektov pri šolah za potrebe rekreacije občanov, pripraviti programe, v katere se bodo vključevali tudi otroci, ki niso v organiziranem varstvu v VVO. Posebna skrb mora veljati stalnemu preverjanju in zmanjševanju izdatkov, ki ne sodijo v osnovno dejavnost. Zmanjšati se morajo tudi sredstva za režijo in racionalizirati delegatski sistem v smislu večje učinkovitosti samoupravnega odločanja uporabnikov in izvajalcev.

NINA ČOŽ

SLOVESNOST OBČINSKE SITKS IN ZTKO

Nagrade in priznanja najboljšim športnikom

19. decembra je bila slovesnost, na kateri so podelili priznanja najboljšim športnikom leta 1983 v občini, najboljšim ekipam v rekreacijskih tekmovanjih v veslalomu in smučarskih tekih ter Bloudkove značke.

Zveza telesnokulturnih organizacij občine je vročila priznanje **najboljšim ekipam v rekreacijskih tekmovanjih** v letošnjem letu.

V **veslalomu** za ženske je vrstni red med ekipami: 1. Mercator, 2. Komunalno podjetje Ljubljana, 3. ŠD Šentjošt. Vrstni red ekip med **moškimi** pa je naslednji: 1. Krajevna skupnost Vrhovci, 2. KIG in 3. OO ZSMS Trnovo.

Vseekipno pa je vrstni red prvih treh najboljših naslednji: 1. ŠD Šentjošt, 2. Komunalno podjetje Ljubljana, 3. TVD Partizan Velike Lašče.

V disciplini **smučarskih tekov** pa sta priznanja prejela Smučarski klub Brdo in Športno društvo Jama.

Komisija za priznanja pri Samoupravni interesni telesnokulturni skupnosti občine je na osnovi predlogov OTKO in KS izbrala dobitnike **Bloudkove značke 1983**.

Zlato značko so prejeli: Vlado Kejžar (SD Rajko Skapin), Dušan Novak (NTK Olimpija), Erik Krisch (PK Ljubljana), Milan Ljubič (BK DU Krim-Rudnik), Janez Žvokelj (ZTKO Lj. Vič-Rudnik), Jože Jelovec (KKK Ljubljana) in Mirko Lebar (PK Ljubljana).

Srebrno značko so prejeli: Rudi Pizzulin (PK Ljubljana), Iztok Pečirar (PK Ljubljana), Naša Komuna – glasilo OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik (SITKS Lj. Vič-Rudnik), Danilo Slapničar (ŠD Krim-Rudnik), Dušan Otorepec (ŠD Dobrova) in Ivan Zalar (ŠD Podpeč-Prešerje).

Dobitniki **bronaste značke** pa so bili naslednji: Andrej Kerstein (ZTKO Lj. Vič-Rudnik), Borka Kos-Graber (Partizan Vič), Niko Vengar (OŠ Dobrova), Ivan Šivc (SD Iška vas) in Anton Jan (SK Brdo).

Najboljši športniki v občini

Na osnovi ankete, ki je bila izvedena v vseh osnovnih telesnokulturnih organizacijah in krajevnih skupnostih v občini je komisija za vrhunski šport pri Zvezi telesnokulturnih organizacij izbrala najboljše športnike leta 1983 v naši občini.

Zlato plaketo sta prejela in s tem postala najboljša športnika leta **Srečko Masle** in **Saša Kranjc**, kanuist in atletinja.

Srebrno plaketo sta prejela **Štefan Kováč**, ki se ukvarja z namiznim tenisom, in **Vida Kavčič**, plavalca.

Bronasta plaketa pa je pripadla **Juretu Bučarju**, plavalcu in **Moniki Reflak**, ki je dosegla lepe uspehe v namiznem tenisu.

Prav je, da поблиže spoznamo športnika, ki sta si s svojimi uspehi pridobila najvišje občinsko priznanje.

Srečko Masle je sedemindvajsetletni kanuist, ki se je s tem športom spoznal že z enajstimi leti, ko je kot fantič

Srečko Masle

veslal v okviru Kajak kanu kluba Ljubljana po Ljubljani. Šport mu je, kot radi pravimo, zrasel pod kožo. Redno je obiskoval vse klubske tečaje in kmalu se je njegova nadarjenost za ta šport pokazala tudi širšemu krogu poznavalcev.

»Pravzaprav mislim, da ne gre toliko za samo nadarjenost, še manj za nadpovprečnost. Veliko več vloge igra pri doseganju

uspehov volja, trdo delo. Brez dela ti namreč nobena nadarjenost sama po sebi ne bo zagotovila uspeha«, nam je pripovedoval zgovoren in kar zadeva uspehe in slavo silno skromen ali bolje rečeno realen vrhunski športnik Masle.

Srečko Masle se je prvič srečal z mednarodno konkurenco 1971 leta, 1973 pa je doživel velik športni skok, ko je nastopil na mednarodni tekmi v Tacnu v vrsti najboljših jugoslovanskih kanu-kajakašev. Vse do leta 1975 je tekmoval v dvosedu, potem pa se je odločil sam nadaljevati športno pot v kanuju enosedu.

Letošnji uspeh, tretje mesto na svetovnem prvenstvu, ki je pomenil po dvajsetih letih prvo medaljo za Jugoslavijo (ekipno je bilo doseženo celo drugo mesto), Srečku vsekakor veliko pomeni. »Prav toliko kot medalja pa je zame pomembno, da sva z ženo držala vse letošnje napore«, je dodal. Danes njegova družina šteje štiri člane, dveletni Blaž se bo kmalu lahko igral s svojim bratcem Mihom, ki bo spomladi upihnil prvo svečko. Tudi hiša, ki jim jo je najbolj zagodla, je že dobila nujno potreben komfort.

Srečku Masletu torej lahko verjamemo, da je sedaj lahko zares srečen. Vse delo, vsi napor, so obrodili sadove.

Bo še tekmoval? »Eno leto vsekakor, potem pa je to odvisno od uspehov in tudi pogojev treninga«, pravi Srečko.

Drugo mesto na balkanskem prvenstvu v Izmiru 4 × 100 m, tretje mesto na sredozemskih igrah v Casablanci na 200 m, državna prvakinja na 200 m, rekord SRS na 100 in 200 m. To so le nekateri od najpomembnejših uspehov **Saše Kranjc**, dvajsetletne študentke Fakultete za telesno kulturo, najboljše športnice leta v naši občini.

Saša je prikupno, morda celo boječe dekle, ki zelo nerada govori o svojih uspe-

Saša Kranjc

hih. Športu se je predala, pa ne fanatično. Šport ji je veselje, dopolnitev in zadovoljitev mladostne energije. »Kar smilijo se mi mladi ljudje, ki ne vedo kam bi s seboj. Posedajo po zakajenih lokalih, zahajajo na kriva pota. Pa jim tega ne bi bilo treba. Vesela sem, da imam atletiko in lahko rečem, da imam lepo mladost«, pripoveduje Saša.

Vsekakor ji športno udejstvovanje vzame veliko časa. Kljub temu pa je redna študentka fakultete za telesno kulturo na kateri, kot pravi, imajo širok posluš za njen in ne le njen šport. Po končanem treningu gre rada v gledališče, v Opero, se sprehodi po mestnih ulicah ali plete.

Saša se je začela ukvarjati z atletiko že s 14 leti, ko so jo zapazili na občinskem tekmovanju. Atletski klub Olimpija jo je povabil med svoje vrste in že prvo leto treningov je dosegla drugo mesto med pionirkami in kmalu zatem začela teči v štafeti na državnem prvenstvu. 1981 leta je postala mladinska državna prvakinja na 100 in 200 m in vstopila v člansko državno reprezentanco.

Saša ima za seboj že veliko nastopov, tekmovanj. Prvič se je srečala z najboljšimi atleti na Atletskem pokalu Evrope, najraje pa se spominja Balkanskega prvenstva v Sarajevu: »Naši fantje so takrat zasedli prvo mesto v skupni razvrstitvi in to doživetje je bilo res krasno!«

O Saši bomo še veliko slišali, prav gotovo bo še dosegala uspehe, saj kar kipi od volje, in se veseli vseh in vsakega treninga posebej.

NINA ČOŽ